

ชื่อผลงาน : พัฒนาการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท โรงพยาบาลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

ผู้จัดทำผลงาน : นางอรัญญา ฤทธิเดช ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
นางสาวอวีเสาะ สาและมะ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
นางสาวสาตีปะห์ สุธู ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
นางศุสิทธิ์ ภูริวิทย์ ตำแหน่ง นักจิตวิทยา

ผู้นำเสนอผลงาน : นางสาวอวีเสาะ สาและมะ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

ผลงานนี้ได้รับการนำเสนอที่ใดมาก่อน : ไม่เคยผ่านการนำเสนอ

ประเภทของผลงานที่นำเสนอ : oral presentation ระบบพัฒนาการดูแลผู้ป่วย

ลักษณะของผลงานที่นำเสนอ : เป็นผลงานใหม่

บทคัดย่อ

บริบท : จากข้อมูลผู้ป่วยจิตเภทที่มารับบริการในโรงพยาบาลแม่ลานในปีงบประมาณ 2552 มีจำนวนผู้ป่วยจิตเภทที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาลแม่ลานทั้งหมด 23 ราย ซึ่งจากการสำรวจปัญหา พบว่าเดิมโรงพยาบาลแม่ลานไม่มีคลินิกบริการผู้ป่วยจิตเภทและ ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน ทำให้ผู้ป่วยจิตเภทต้องไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลปัตตานี โรงพยาบาลศูนย์ยะลา และโรงพยาบาลจิตเวชสงขลา ซึ่งในระหว่างการรักษาผู้ป่วยจิตเภทไม่สะดวกในการเดินทาง เนื่องจากภาระค่าใช้จ่ายสูง ทำให้ผู้ป่วยไม่ได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเภท ส่งผลให้ผู้ป่วยมีอาการกำเริบจนไม่สามารถดูแลตนเองและประกอบอาชีพได้ เป็นภาระพียงพิงให้กับครอบครัว จากปัญหาดังกล่าว ทีมงานเล็งเห็นความสำคัญในเรื่องการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยจิตเภทลงสู่ชุมชน

เป้าหมาย : เพื่อให้ผู้ป่วยจิตเภทเข้าถึงบริการ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นสำคัญของเรื่องที่น่าสนใจ : - การเข้าถึงบริการผู้ป่วยจิตเภท
- การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. อัตราการเข้าถึงบริการผู้ป่วยจิตเภทเพิ่มขึ้น มากกว่าร้อยละ 5 ต่อปี
๒. อัตราผู้ป่วยจิตเภทสามารถดูแลตนเองได้ (ตามแบบประเมิน) ร้อยละ 80
๓. อัตราการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ ร้อยละ 100
๔. อัตราการประกอบอาชีพมีรายได้ ร้อยละ 80

กระบวนการดำเนินงาน :

จากปัญหาโรงพยาบาลแม่ลานไม่มีคลินิกผู้ป่วยจิตเภท ผู้ป่วยเข้าไม่ถึงบริการขาดคุณภาพชีวิตที่ดี โรงพยาบาลแม่ลานได้มีการพัฒนาการดูแลผู้ป่วยจิตเภทในปีงบประมาณ 2553 ทางโรงพยาบาลได้จัดตั้งแผนกสุขภาพจิต มีโครงสร้างงานและอัตรากำลังบุคลากรผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิตและจิตเวชที่ชัดเจน บุคลากรได้ผ่านการอบรมงานสุขภาพจิตและจิตเวชโดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนา

ศักยภาพเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้มีความรู้และทักษะในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท นอกจากนี้ได้มีการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยจิตเภทลงสู่รพ.สต. โดยมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิตในแต่ละรพ.สต.ของอำเภอแม่ลาน ค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ ติดตามผู้ป่วยรายเก่าที่รับบริการในสถานบริการนอกจังหวัดให้รับบริการในคลินิกจิตเภทของโรงพยาบาลแม่ลาน โรงพยาบาลเปิดบริการให้มีคลินิกจิตเภททุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ในผู้ป่วยรายเก่า ผู้ป่วยรายใหม่และผู้ป่วยที่มีอาการกำเริบ เปิดบริการทุกวันจันทร์ – วันศุกร์ในเวลาราชการ ปีงบประมาณ 2554 - 2556 มีการพัฒนาการดูแลผู้ป่วยจิตเภทโดยทีมสหวิชาชีพ ผู้ป่วยจิตเภททุกคนที่มารับบริการในคลินิก ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย และจิตใจโดยการทำพฤติกรรมบำบัดและจิตบำบัด เพื่อระวังผลข้างเคียงจากการรับประทานยาจิตเภท มี CPG การดูแลผู้ป่วยจิตเภทในภาวะวิกฤต ส่วนภาคีเครือข่ายในชุมชนได้แก่ รพ.สต.ทุกรพ.สต. , อบต. , ผู้นำชุมชน, ผู้ใหญ่บ้าน ,กำนัน , อสม., พมจ. และองค์กรเอกชน (โครงการไอศกสภา) เข้ามามีส่วนร่วม ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้ผู้ป่วยจิตเภทได้รับสิทธิประโยชน์เบี้ยยังชีพ สร้างอาชีพเพิ่มรายได้ให้กับผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเอง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี เข้าถึงบริการเพิ่มขึ้น

ผลลัพธ์การดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน	ปีงบ 2554	ปีงบ 2555	ต.ค.55-มี.ค. 2556
๑.อัตราการเข้าถึงบริการผู้ป่วยจิตเภทเพิ่มขึ้น มากกว่าร้อยละ 5 ต่อปี	37 ราย	54% 57 ราย	24% 71 ราย
๒.อัตราผู้ป่วยจิตเภทสามารถดูแลตนเองได้ (ตามแบบประเมิน) ร้อยละ 80	N/A	98.25% 56/57	97.20% 69/71
การมีคุณภาพชีวิตที่ดี		ต.ค.55-มี.ค. 2556	
๑. อัตราการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ ร้อยละ 100 (เบี้ยยังชีพ/สิทธิการรักษา ท.74)	11/11 100 %		
๒.อัตราการประกอบอาชีพมีรายได้ ร้อยละ 80	42/60 70%		

บทเรียนที่ได้รับ : จากการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ต้องมีการทำงานเชิงรุกในชุมชน มีภาคีเครือข่ายและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ส่งผลให้ผู้ป่วยจิตเภทเข้าถึงระบบบริการ ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การต่อยอดในการพัฒนา : ติดตามการขาดนัด ขาดยาของผู้ป่วยจิตเภท โดยภาคีเครือข่ายในอำเภอแม่ลาน และนำมาปรับพฤติกรรมบำบัด เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้มีอาการดีขึ้นสามารถประกอบอาชีพได้ ผู้ป่วยจิตเภทมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นยั่งยืนต่อไป